

# UTOROK, 28.6.2022



**12:00 - 13:00**

OBED

**13:00 - 14:15**

**SLÁVNOSTNÉ OTVORENIE KONFERENCIE**

ONDŘEJ LIŠKA

**14:15 - 14:30**

PRESTÁVKA

**14:30 - 15:15**

**SYSTÉMOVÉ VÝZVY V OBČIANSKOM VZDELÁVANÍ - ČO HOVORIA DÁTA?**

KATARÍNA ČAVOJSKÁ

Dáta o mladých ľuďoch dlhodobo ukazujú relatívne stabilnú nepriaznivú situáciu v postojoch k spoločenskému a politickému daniu na Slovensku. Príznačné je najmä hlboké nepochopenie princípov demokracie, nízka miera vlastnej politickej činnosti a nízka miera participácie na verejnom živote. Tieto zistenia sú výzvou rovnako pre formálne ako aj neformálne vzdelávanie. V príspevku sa spoločne zameriame na vývoj kľúčových faktorov v tejto oblasti za uplynulých 5 rokov.

**15:15 - 15:45**

PRESTÁVKA

**15:45 - 16:45**

## **WORKSHOP: AKO VYTVORIŤ KULTÚRU AKTÍVNEHO OBČIANSTVA NA STREDNÝCH ŠKOLÁCH?**

**ZUZANA PETERNAI, TAMÁS CSANDA**

Účastníkov konferencie pozývame na prakticky orientovaný workshop, kde budeme spolu rozmýšľať nad možnosťami podpory motivácie žiakov k aktívnemu občianstvu, nad tým ako vytvoriť udržateľný systém v školskom parlamente, ako vytvoriť atmosféru, kde sa žiaci neboja iniciovať, kritizovať či hľadať nové riešenia a vnímajú možnosť ovplyvniť dianie v škole ako základ pre aktívnu participáciu vo veciach verejných.

## **WORKSHOP: HODNOTOVÉ A KONFLIKTNÉ TÉMY V OBČIANSKOM VZDELÁVANÍ**

**ZUZA FIALOVÁ**

Vojna, klimatická kríza, interupcie, očkovanie. Aj vy bojujete s pochybnosťami ako sa o týchto témach rozprávať s deťmi rôzneho veku? Zaznievajú aj hlasy, že vojna či iná "politika" do školy nepatrí. Schovávať sa vo vyučovacom procese pred aktuálnymi témami je nielen neprofesionálne, ale aj nezodpovedné. Ako teda s deťmi komunikovať o ťažkých témach v bezpečnom prostredí, s porozumením a zároveň s úctou k pravde a kritickému mysleniu? Na workshope budeme vychádzať zo skúseností účastníčok a účastníkov a povieme si aj niekoľko zaujímavých tipov, ako si poradiť v ťažkých situáciách.

## **WORKSHOP: NIE JE ARGUMENT AKO ARGUMENT**

**ONDREJ SCHÜTZ**

Počas workshopu sa zameriame na metódy, ktoré pomôžu deťom, ale i dospelým, začať o diani okolo nich nielen premýšľať, ale aj kriticky vyhodnocovať nadobudnuté informácie. Pozrieme sa aj na to, ako môžu svoje postrehy odkomunikovať okoliu, ako postaviť dobrý argument a akým spôsobom ho použiť.

## **WORKSHOP: VSTÚPTE DO KRAJINY DÔSTOJNOSTI!**

**PETER LENČO**

Počas workshopu predstavíme práve preloženú a vydanú kartovú hru Vstúpte do Krajiny dôstojnosti! z dielne Rady Európy. Ide o hru, kde sa hráči prostredníctvom argumentácie a rozhodovacích procesov učia o sociálnych právach a ich prepojeniach na sociálne politiky. Hráči sa menia na poslancov parlamentu v pomyselnej krajine a rozhodujú o politikách týkajúcich sa sociálnych práv v rámci plánu rozvoja krajiny na obdobie piatich rokov. Hru môže hrať každý a je skvelým nástrojom ako mladým ľuďom zábavnou formou priblížiť fungovanie inštitúcií u nás i vo svete.

**16:45 - 17:00**

**PRESTÁVKA**

**17:00 - 18:00**

## **WORKSHOP: HISTORICKÁ PAMÄŤ V NÁS**

**DAGMAR KÚDELOVÁ KOPČANSKÁ**

Prostredníctvom zážitkových metód sa prenesieme v čase a vyskúšame si, aké je to rozhodovať sa v roli pamätníkov a poznávať našu históriu cez príbehy. Práve kinopríbehy otvárajúce historické témy formou diskusie patria medzi atraktívne vzdelávacie nástroje, ktoré môžeme využiť v triedach i mimo nich. Okrem toho sa spoločne pozrieme aj na unikátny archív pamäti národa a jeho využitie pri prepájaní našej minulosti so súčasným spoločenským dianím.

## **WORKSHOP: BEZ (PO)ZNÁMKY SA ANI LÍST(OK) NA POŠTE NEPOHNE**

**DÁVID KRÁLIK**

Počas workshopu sa spoločne pozrieme na to, ako a prečo vlastne hodnotíme. Neopomeníme terminus technicus akým je feedback či reflexia, keďže oba smerujú k hodnoteniu, i keď prvý spomínaný hovorí o hodnotení druhých a druhý o hodnotení seba. V neposlednom rade preskúmame sen o krajine bez známok a externého hodnotenia. Možno príde aj kúzelník a cvične si skúsime spoločne nehodnotiť, ale na to sa treba spýtať ujev Lábusa a Kaisera

## **WORKSHOP: PRÍBEHOM K POROZUMENIU**

**KRISTÍNA GREČKOVÁ**

Na workshope vám predstavíme ochutnávku z online vzdelávacieho nástroja Stories that move, ktorý pomáha otvárať medzi mladými ľuďmi diskusiu o rozmanitosti a diskriminácii. Jadrom nástroja sú hlasy, tváre a skúsenosti mladých ľudí. Ich príbehy podnecujú žiakov a žiačky k zdieľaniu vlastných pocitov a tým posilňujú ich schopnosť empatie a vzájomného počúvania.

## **WORKSHOP: KAM SMERUJE OBČIANSKA VÝCHOVA OD ROKU 1989?**

**ERICH MISTRÍK**

Pozrieme sa na premeny občianskej výchovy v slovenskom školstve od roku 1989. Využijeme učebnice občianskej výchovy, učebné osnovy a Štátny vzdelávací program. Na historickom pozadí sa pokúsime identifikovať výhody a nevýhody súčasného zamerania občianskej výchovy. Zmyslom snaženia bude hľadanie možností a perspektív výchovy k občianstvu do budúcnosti.

**18:00 - 18:15**

**PRESTÁVKA**

**18:15 - 19:00**

## **PECHA KUCHA O OBČIANSKOM A HODNOTOVOM VZDELÁVANÍ**

**TIBOR HUJDIČ, VLADIMÍR ŠNÍDL, TERÉZIA DOMINIKA LUKÁČOVÁ**

Príspevky Pecha Kucha sú síce stručné a rýchle, no o to viac nabité informáciami. V niekoľkých krátkych vstupoch sa vám pokúsime priblížiť, ako sú prepojené občianske a ľudské hodnoty s médiami, svetom kníh či angažovaným prístupom mladých ľudí.

**19:00 - 21:00**

**VEČERA A VOLNÝ PROGRAM**

# STREDA, 29.6.2022



**9:00 - 10:00**

---

## **OTVORENIE 2. DŇA KONFERENCIE**

**VLADIMÍR ŠUCHA**

**10:00 - 10:15**

PRESTÁVKA

**10:15 - 11:15**

---

## **TRENDY V OBČIANSKOM VZDELÁVANÍ V EURÓPE A VO SVETE**

**KEITH BARTON, ONDŘEJ HORÁK, MATEJ BÍLIK**

Ako je to s vedením mladých ľudí k občianskej angažovanosti vo svete a aké príklady dobrej praxe a inšpiráciu môžeme načerpať zo zahraničia sa dozviete v sérii krátkych prednášok od odborníkov z Českej republiky, Spojeného kráľovstva či USA.

**11:15 - 11:45**

PRESTÁVKA

**11:45 - 12:45**

---

## **WORKSHOP: KRITICKÝM MYSLENÍM K RIEŠENIU PROBLÉMOV (MODELOVÁ HODINA ZŠ)**

**ANDREA SÚLOVCOVÁ, ADAM BARAN**

Pomocou zážitkových diskusných metód si vyskúšame rozvíjať schopnosť myslenia v kontexte a myslenia orientovaného na riešenie. Budeme sa učiť rozvíjať schopnosť porozumieť rôznym uhlom pohľadu na jeden zo súčasných globálnych problémov. Argumentácia, aktívne počúvanie sa navzájom či snaha nájsť riešenie by mali byť bezpochyby dôležitou súčasťou nielen vyučovania, ale aj bežného života. Práve takýmto spôsobom vieme deti v školách pripravovať na život.

## **WORKSHOP: KOMUNITNÉ UČENIE AKO SPÔSOB PREPOJENIA ŠKOLY SO SVETOM**

**MARTINA URBANOVÁ**

Školám sa často vyčíta, že sú odtrhnuté od reálneho života a neprepájajú teoretické poznatky s praxou. Komunitné učenie je jednou z možností, ako dostať školu do komunity, prepojiť ju s jej členmi, samosprávou a zapojiť mladých do diania, rozhodovania a plánovania miesta, v ktorom žijú. Ak veríte potenciálu mladých ľudí a chcete sa dozvedieť, ako z nich vychovať všímavých, súcitných lídrov, pridajte sa na náš workshop, počas ktorého si predstavíme medzinárodný vzdelávací program Roots & Shoots postavený na princípoch komunitného učenia a slovenské školy, ktoré menia svojimi aktivitami komunity k lepšiemu.

## **WORKSHOP: ZRIAĐOVATEĽ, KVALITNÉ VZDELÁVANIE A ŠKOLSKÁ KLÍMA**

**PETER DRÁL'**

Činnosť zriaďovateľov je kľúčová pre dobré fungovanie škôl. Čo ukazujú dáta a skúsenosti o samosprávnych, štátnych, súkromných a cirkevných zriaďovateľoch a o ich možnostiach školy vo svojej pôsobnosti rozvíjať? Do akej miery dokážu pomáhať pri riadení, napĺňaní vzdelávacích cieľov, reflektovaní rozmanitých potrieb žiakov aj učiteľov a pri skvalitňovaní školskej infraštruktúry? Za súčasných legislatívnych a rozpočtových podmienok to vôbec nie je jednoduché. Podme si spoločne načrtnúť, čo by sa malo zmeniť, aby boli možnosti podpory zriaďovateľov pri rozvoji škôl lepšie nastavené.

## **WORKSHOP: NA POČIATKU BOLO SLOVO...**

**LUBICA BEZEKOVÁ, SLAVOMÍR MATEJKA**

Slovo, komunikácia, spolupráca, riadenie, nátlak, spoločný cieľ, žiak, učiteľ, rodič, problém, kritika, sebareflexia, riešenie, empatia, spokojnosť, vízia, participácia, hodnotenie, občianstvo, aktivita, out of the box, komfortná zóna, trpezlivosť, prekvapivé, humor, klíma, tím, konflikt, krik, šťastie, radosť, úsmev, peniaze, zmysel, cieľ, obed, hospitácia, mentor, dementor, motivácia... aj o tomto je škola. Ako vedenie môže toto všetko ovplyvniť?

**12:45 - 13:45**

**OBED**

**13:45 - 14:45**

## **WORKSHOP: VECI, ČO SI PAMÄTÄM (MODELOVÄ HODINA SŠ)**

**MÄRIA SLÄVOVÄ, MIRON BREZNOŠČÄK**

Je ťažké zachovať chladnú objektivitu, ak sme boli účastníkmi určitého historického obdobia? V čom spočíva hodnota subjektívne zafarbeného rozprávania? Odpovede na tieto otázky sa pokúsime nájsť na workshope o formovaní kolektívnej pamäte a riešení občiansko-etických dilem z minulosti v prostredí triedy. V role študentov a študentiek sa zúčastníte praktickej ukážky metódy oral history - malých rozhovorov o pamäti - pomocou ktorej budeme spoločne hľadať slobodného a zodpovedného občana.

## **WORKSHOP: PRÍPRAVA BUDÚCICH UČITEĽOV OBČIANSKEJ VÝCHOVY**

**MARTIN KURUC**

Platí, že občiansku výchovu môže učiť každý, kto je občanom? Sú najdôležitejším predpokladom pre efektívne občianske a hodnotové vzdelávanie teoretické poznatky? Počas workshopu sa pokúsime nájsť odpovede na tieto otázky a budeme spoločne hovoriť o tom, ako môžeme nastaviť zmenu vzdelávacieho prostredia tak, aby sa zvýšila motivácia študentov pre aktívny prístup k vlastnému štúdiu a bola celkovo podporená ich občianska angažovanosť.

## **WORKSHOP: HODNOTOVÉ VZDELÁVANIE V PREDMETOCH AJ MIMO NICH**

**LENKA PUTALOVÄ, KRISTÍNA MICHALICOVÄ, LUKÄŠ VÍCEN**

Na workshope spoločne preskúmame, ako vo výučbe viacerých predmetov rozvíjať nielen kritické myslenie, ale aj hodnoty ako rešpekt, solidarita či zodpovednosť. Predstavíme vzdelávacie aktivity z predmetových príručiek z dielne Človeka v ohrození a prakticky si vyskúšame, ako sa dá u žiakov a žiačok rozvíjať empatia k ľuďom na úteku či iným ohrozeným skupinám.

## **WORKSHOP: AKO NA SYSTÉMOVÚ ZMENU?**

**ROMANA KANOVSKÁ, NORBERT MAUR**

Dlhodobu sa venujete jednej téme a nedarí sa vám ju vyriešiť? Máte pocit, že robíte veľa aktivít a stále je to málo? Systémová zmena sa zameriava na odstránenie skutočných príčin spoločenských problémov. Spoločne sa pozrieme na to, ako práve systémová zmena dokáže zvýšiť spoločenský dopad.

**14:45 - 15:00**

**PRESTÁVKA**

**15:00 - 16:00**

## **PANELOVÁ DISKUSIA: LEPŠIA OBČIANSKA VÝCHOVA - AKO NA TO?**

**PETER FARÁRIK, JURAJ LIZÁK, NINA MELICHEROVÁ**

V záverečnej diskusii nám ponúkne svoj jedinečný pohľad na občianske vzdelávanie na Slovensku Peter Farárik zo Štátneho pedagogického ústavu, Juraj Lizák z Rady mládeže Slovenska a čerstvá maturantka Nina Melicherová z Gymnázia v Púchove. Diskutovať budú v snahe nielen identifikovať problémy, ale aj pomenovať kroky smerujúce k ich riešeniu. Diskusiou bude sprevádzať Michal Hvorecký.

**16:00**

**OFICIÁLNE UKONČENIE KONFERENCIE**